

13

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

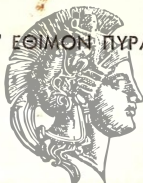
ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. Υ. 35/1976

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Dec. 1969 / Feb. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Ἀετός.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Φλωρίνης
Νομοῦ Φλωρίνης.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Καττικα-
ρίδης Γεωργίου ἐπάγγελμα Δίπλος Ἀετοῦ.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἀετός - Φλωρίνης.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 4.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
- α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Παπᾶς Βασίλειος τοῦ Πέτρου
γεν. ἐν Ἀετῷ - Φλωρίνης τὸ 1897.....
ἡλικία... 73... γραμματικαὶ γνώσεις... Στ' Δημοτικῆς
..... τόπος καταγωγῆς Ἀετός - Φλωρίνης

2) Λιάλιος Μερόπης τοῦ Γεωργίου γεν. Ἀετός
1913 Γ. Γυμνασίον

β) Μωρούκης Παναγιώτης Νικολαίου γεν. Ἀετός
1926 Στ' Δημοτικῆς

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προφίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Ὁ κοίμωρος τοῦ χωρίου ἐμαλ-
λιερχετο καὶ ἡ ὄρεινή ἐκρηνομοποιεῖτο
διὰ βοσκῆς
Ὑπῆρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Ὁχι.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. Τὰ μὲν μα-
τα ἀνήκον καὶ 2/3 εἰς τούτους γαιοκτή-
μονας καὶ κατὰ 1/3 εἰς χωρικοὺς.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ναί. Ὁ χωροκατακτητικὸς ἐμ. ἡν
κατ' ἐκείνην ἐτίθει ἀνδρῶν περιουσίαν
καταμερισμένην ἢ ἑλλειψὺν ἐλάβανεν.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; 15% γεωργοί... 18% γεωργίαν, 50% χωρικοὶ κτηνοτροφία. 2% ζῆναι.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; 60% ν. ὡς... ..

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; 0. χαρτομήμων δὲν ἐναλλιάρχει ὁ ἴδιος τὰ κτήματα του. Τὰ ἔδιδε. ἢ γεωργούς ὡς μισαυλούς. -

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) μισαυλούς

Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; ...
ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ χαρτομήμονος πρὸς αὐτοὺς ἐκπλάτο ὅτι τὰν.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; ... εἶδος ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζοντο ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέριμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; Τὰ λεγόμενα ἐκ τοῦ χαρτομήμονος κτήματα ἐναλλιάρχει οἱ γεωργοί. ἢ οἱ αἰμοχίνους. κν.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ἔθ. ἀνίως, ἔθ. κρημνοῦ. οὐνο. ζῆναι. χεῖρες. ἐκ τοῦ χωρίου καὶ μόνον.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπηγίαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; Ν. αἱ... π. ρ. ο. τοῦ 1907. ἢ κ. κ. π. ο. τοῦ 1911 καὶ βουρτανίου καὶ ἀρχαῖοι. Ἀμερικαν. Αὐστραλία.

β) Ἐπηγίαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. Ν. αἱ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; π. κ. ρ. ο. τοῦ 1907. ἢ κ. κ. π. ο. τοῦ 1911 καὶ ἔθ. ἀνίως. ὡς κ. κ. ρ. ο. τοῦ 1907. ἢ κ. κ. π. ο. τοῦ 1911.

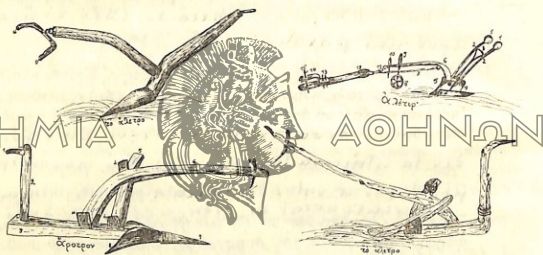
δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Η λίπανσις τῶν κημέλων ἐγένετο διὰ ζωϊκῆς κώρου, βοῶν καὶ ἀγεωροβίων, διὰ καλαμιάς, θάμνων τῶν βίων τοῦ ἰδιουλήτου ἢ διὰ ὠλερῶν καὶ ἰνσιμείων τῶν κημεροφύων. - ἐωάννης δ' ἐρώσας χωρὰς λιπᾶναιως.

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Μ.ωδ. τοῦ 1929 καὶ γεγενηται

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Μετὰ τὸ 1920. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171.

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).... 1935.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1935.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Εἰδιμαρ. ἱ. ε. ε. ἄρηνων. χω. ρίων. ἡνι. ὠρειοκῆς. καὶ. ἄωφ. ξύλων. ὅδοις. - Ἰ. ὁ. δ' ἔνδρον. τοῦτο. ὠρεοειδῆ. ἡνι. ἡνι. βάσει. του. ἡνι. ὠχειμῆν. ἡλίου. -*.....
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. *Ἐν ἡ ὠρειογραφῇ ὠχειμῆν.*

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ὕνι διαξυλ. ἀρότρου..... ὕνι διαξυλ. ἀρότρου
6 x 7 6 x 8

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; .. Α. ἐν. ἡ. χ. ν.

εὐάφην. ἰ. ὁ. ἄ. ρ. ο. τ. ρ. ο. ν.

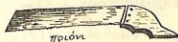
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ..

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πρίονι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.)

6 x 11, 12, 13, 14, 15.

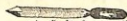
10, 11, 12, 13, 14, 15.

πρίονι

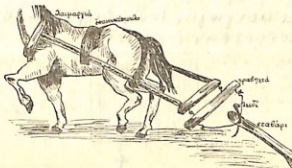

ἀρίδα

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὸ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας : Ὀρχωμεν, ὁ δὲ ἀφ' ὧν ἡ μὲν μὲν μόνον, ἄνδρας ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ ἄνω, γυναῖκας...
Συνὸς τεράλιος ἢ ὑψηλὸς...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πὼς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἴ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πὼς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρεῖον ἄροτρον.

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Κ.Σ.Α. γεγραμ.*
ὡς ἐν τῷ λα. καὶ διατεταγμένον. ὡς ἐν τῷ λα. καὶ ἐν τῷ λα.
καὶ ἐν τῷ λα. καὶ ἐν τῷ λα. καὶ ἐν τῷ λα. καὶ ἐν τῷ λα.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Διὰ λιν. βουγινατρας. Κεντὰ 16. δ.τ. ξιαν. δ. μόν.
διὰ νά. εἰρη. ψού. ἀρι. εἰρ. ἀ. μαί. ἀντι. ὀ. ἔτω. δ.
Κεντὰ 16 δύο στυροῦως διὰ λιν. ὀδύχου
ὡρὸς 1 ἄ. νημρὸς. 7

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. βασιλ. 1α. ὀργώματα. 1η. ἀφανισμὸς
μαζ. 1η. βασιλ. 1α. ὀργώματα. 1η. ἀφανισμὸς
μαζ. 1η. βασιλ. 1α. ὀργώματα. 1η. ἀφανισμὸς

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτηρικῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν σπορὰν ἐγγύσιον.*

2-3 οργάνωσα άνω τον ήρωϊσμόν - Προφήτου Ηλία
και λήγονται ενήθως όργανα, διέοργισμος.
Τριέλιγμα.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

Διό, τὰ ἀνωτέρω εἶναι τὸ ἰδιότυπον.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφελῇ σπαρτόν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἔτι ἕνα ἔτος διὰ τῆς ἀλλαγῆς τῆς καλλιτεχνίας.

4) Πόσα όργώματα γίνονται διά κάθε είδος καλλιέργειας (σίτου, κριθής, άραβοσίτου, ψυχανθών, κηπευτικών ειδών κλπ.) και κατά ποίαν έποχήν; . 2.-3. και η α.φ.χ. εξαρτάται μ.μ. και φαινή συνθήκη της άνοίξης.

5) Ποία εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; . . . Π.ό.Ταχ.φ.ι.
Μελαθροῦν. Μυρρινόριον. Δοχίον.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθάρι-
ζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ
τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; Εἰς. 16. ἄκρον. 24.

βουκέντρας. νῶταρχ. εἰδηρουν. μαχερι. δ. ε. α.
(κωράλε.) γ. ε. 16. δ. φοι. ε. α. α. κ. ρ. ἰ. β. ο. ν. 16. ...
κωρά. 16. ὠ. τ. ρ. α. ὠ. α. ὠ. ν. 16. ν.

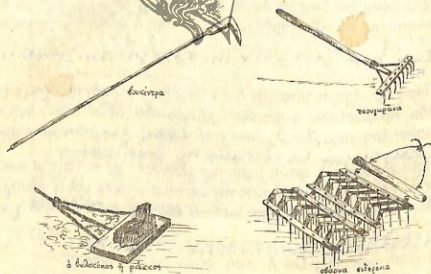
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Οἶα. 16. ὄργωμα. γίνετα. κ. ἰ. β. ο. ν. 16.

ἄροτρα. ἄ. χ. 16. εἰδηρουν. ἄροτρα. Ν. α. 16.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων):

Μ. ὠ. ν. α. ρ. α. δ. ἰ. β. ο. ν. 16. α. 16.

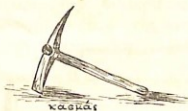
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Ἐργαλεῖα. εἰσαφῆς. ἰα. σκην. 23-30. τῇ ὡφρ-
γῆφῆς.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν.
Αὐτὸν βοηθῶν. ἄλλα. ὡρῶσα.....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἴδους. προτιμῶν. περικτυμῶν. μιμητῶν. κ.τ.λ.
ἐκκαλλιέργεια μὴ ἀραβοῦντο ἢ ἐν
αὐλάκῃς. καὶ διαβύρτα γι. τῶα.....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Ἐκκαλλιεργῶντο.
μὴ ρόβη. τριφύλλι. ἰα. χωράφια. οὐδὲν ἀφ-
διδόν. διμυλῆριαν. καὶ ὄσφρια.....

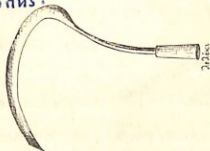
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. καὶ ὡρῶν. κ.τ.λ. αὐλάκια.....

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ὁ δερσιμόνος ἐπὶ δὴ
μητριακῶν ἐχέτο. μέχρι τοῦ εἰσαγωγῆς. τῆς δὲ
βραχιοκεντρικῆς μηχανῆς με δρεπάνια. ὡς τὰ ἐκείνα.
τὰ 33 ὀνομασία λέλειπεν ἐν τοῦ λελέει καὶ ἐπὶ
τοῦ ἤχου τοῦ κοπῆς.

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. Ἄλλα. Ἐργα-
λεῖα θερισμοῦ. ἔχοντες ἰνὴν παλαμαρίδα. ἐκ 32
ὑφασματικῆς ἰνῆς χιμῆρος. ἔχοντες ἔργαλειο
δερσιμόνο. ἐκ 35. ὡς δὲ ἐν τῇ 36.

- 2) Με δρεπάνια ἢ με ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσοι) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χορτὰ (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). με ἰνὴν μάσκα
ἐκ 36 καὶ ἐκ 37 ὑφασματικῆς διὰ τοῦ δερσιμόνου
μητριακῶν.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). τὰ μικρὰ
δρεπάνια ἢ ὁ ὀδοντωτὸ ἐν ὧν ἡ μάσκα καὶ τὰ
μικρὰ δρεπάνια. ἂν οὐκ...
4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ἢ χιμῆρος
λαβὴ. ἢ τοῦ ὑφασματικῆς. ἐκ 36. διὰ τῆς ἐν ὧν
ταὶ νὰ μασκῇ. ὁ δερσιμόνος. ὡς δὲ ἐν τῇ 36. ὁ δὲ
ροῦς ἐκτελεστὸς δὲν εἶχε ξεχωριστὸ ὄνομα...

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.) Εἰδιμοὶ, εἰρηνοφρονεῖς, τὰ δρεπάνια, καὶ ξαφίης
εἰδιμός διὰ τὴν υἱοθεσίαν τὴν ὁμοῦς ἔδιδε τὴν ἐκτετακ-
μένην ἀπὸ τῆς υἱοθεσίας λαμπρότητά, ὡς ἔχον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ
6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.) Ἐξαρῶμεθα, ἐχίνετο, καὶ γίνεσθαι, μένου
τῆς φωνῆς, . . .

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἑθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σίτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *Ολα τα δημητριακά εθερίζοντο. 40-45 εκατοστά. ἔως τοῦ ἐδάφους. ὅταν, ἢν, κριθῆς, τῆς ὀφείας τὸ χυρὸν τῶνε λαβὰν περικότερον, πολὺ καμνιά.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμόν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Οἱ σταχυές αὐτὴν ἔμενον μαζί τὸν στρίβόν. ελίσχουν καὶ φέτες.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστάς ὅλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χειριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Ναι. ἴδιοι. στρίβεται. τὸ σωστὸν εἶδος τῶν χειρῶν. ἔως τοῦ ἐδάφους.....*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χειριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίασμα τῆς χειρός) χωριστά ; "Όπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὗρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν, ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Οἱ χειριές ξεχωρίζονται. τάσσονται. ὅσοι. ἡ δύναμις. ὃ περιεχόμενα νά περὶ (5-6) χωρὶς νά καίτη θυμά. ῥίθω. Αἵ κεφαλαι. ἔχου. ἢν. αὐτὴν κατεύθυνσιν. διὰ τὰ εἶναι ὑψηλός ἢ χαμηλὴ κατὰ τὸ δέξιμον.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. οἱ πολλοὶ χεῖρες ἐλίσχοντο ἀγκαλιές...

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; Θερίζουν ἄνδρες
καὶ γυναῖκες. ἄνω τῶν 16 ἐτῶν καὶ ὁσπινύς
ἔχοντες. Θερισταί. γὰρ τὴν βοήθειαν τῶν οἰκιστῶν
τῶν ἰδιοκτητῶν.

2) Πώς ἡμείβοντο αὐτοὶ μετ' ἡμερομισθίου (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ πάροχης φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). οἱ ἔχοντες θεριστά...
ἐλάμβανον ὡς ἀμοιβὴν 5 χρῆματα οἱ ἄνδρες καὶ
3 χρῆματα οἱ γυναῖκες. Δὲν ἦτο βιάντιον. οἱ
θερισταὶ νὰ γίνῃ γὰρ ὡς οὐδὲν εἰς τὴν...
10% τοῦ τῶν θεριζομένων δαματίων. καὶ εἰς
ταῖς δύο περιπτώσεσι παρέχεται τροφή.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Προφυλάττονται
ἐν χειρὶ θερισμοῦ. ἔχον τὴν παλαμάρη.
6 κμ. 32 καὶ εἰς τὴν μέσην ἐφορεῖσαν...
ῥάβδον ὡσάντων 10-15 κμ. τὴν ὁσπινύδα ὑφαίνον
εἰς τὸν ἀρχαλιό των.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *Ναί* .

Προτιμᾶται ἡ Δευτέρα καὶ ἡ Πέμπτη ποτὶ δὲ ἡ Τρίτη :-

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Τραγούδια ἰδιωτῶν* ..

Διὰ τοῦ θερισμοῦ δὲν ἔχουν τραγουδοῦσαν ὅμως ἀλλὰ τραγούδια καρᾶς :-

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *Ὅταν δὲ ἐκτελεσθῇ τὸ τελευταῖον χωράφι*

ἔχουν καὶ μίαν κομμὴν καὶ μίαν ἡμέραν διδόνουν τὴν τελευταίαν χερῖα τοῦ θερισμοῦ.

καὶ τὴν ἀφήνουν ἄνοστη, ὡς εὐχαῖος νύκτας τοῦ

τυχεῖας καὶ νὰ μὴν φανῇ ἀχάριστος ὁ χωρὸς.

καὶ φάρκι ὅλον τὸν μαρῶν τοῦ χωραφιοῦ. Εἰς 40

χειμῶν ἄλλο ἔθιμον ἀναφέρω καὶ τὴν ωρεὶα φῶν μου.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Τὸ δέσιμον γίνεται*

ἀμέσως μετὰ τὴν λήξιν τοῦ θερισμοῦ τῇ βοή

θῆα καὶ τῶν θεριστῶν ἐμὸς ἑαὶς ἰὸ χωράφι

ἔχον καὶ χόρτο φάειν οὐδὲν ἰὸ δέσιμον

ἐγίνετο μετὰ 2-3 ἡμέρας φόβος ὡς ἔχον αὐτὸν

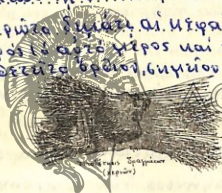
τὸν ἀέρα διὰ τοῦτο ἔαν τὸ χωράφι δὲ ἔμεινε

ἄδετον συνελήθη εἰς τοὺς θεριστὰς νὰ τοωοδε-

τοῦν καλὰ τίς χερσὶς.

2) Πώς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατασκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμοι τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. Κατὰ τὸ...

δίδειμον. βοηθοῦσα. ὅλοι οἱ θέρματα. καί.
 ὁ ἡδιδμός. ἐλάμβανεν καί. ἐτοωθεύετε. τίς..
 ἀγχαλίζεις. πρὸ τοῦ σωφροῦ. γέφυ. συνῳδῶν.
 βωσι. ἰοῦ. πρὸς δίδειμον. διμάτισον. καί. ματό-
 ων. ἰά. ἔδινε. συνήδως. διὰ. σταχύνων....
 διμάλτως. ἡ βοηθία τοῦ βίταλ. εκ. 35....
 εἰς ἰο. κρῖτος. διμάτ. αἱ κεφαλαί. ἐτοωθετοῦ-
 ντο πρὸς ἰο. αὐτὸ γέφυ. καί. γιὰ ἰο. δίδειμον
 ἐτοωθεύετε. ὁρῶν. διμήν. ὑπερφανίας..

AKADEMIA

©HNΩN

3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο;.....

Τὰ δὲ σχήματα συντηγεῖν νοῦντα κατὰ τὸ δίδασκον
κατὰ 3-6-10-15 σχήματα σήμερ. 44.....
καὶ ἀπὸ βόλῃς κατὰ 44^α (ἡμέρας).

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ;

φωτογραφίας) Τά χορδολότρηφάλλι έμινε δεριδγι-
νον. έωλ του. έδάφους. πρός θήρανειν. και έγυ-
ρίζετα. φ. δηματιμόν. χρησιμωοιήτο. ετάχυνε
βιβάλεις. Τώρα δίνουσα γκ χορδοδελινηή μηχανή.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a.' 1) Μεταφορὰ τῶν δερματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπον εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλήν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. Τά. δεμάτια ὕμνον. ἢ τὸν ἄφρον καὶ ψεύφροντα ἢ τὸ ἁλόνει. τόσα ὅσα χρειάζονται διὰ μέγα... στερεώσεως. Μετά τὸν ἁλωνισμόν τούτων φελερέτω... ἔλλα... ..
- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἁλωνισμόν δερμάτια. Εἰς τινὰς τοποθεσίας λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ; Οὐκ οὐ... ἁλωνισμός ἐγένετο ἐξότερον καὶ ἁλωνιστικῆς μηχανᾶς ὅλα τὰ δερμάτια συνεκεντρώοντο ἢ... θεμωνιάς εκ. 49
- 3) Ὑπήρχεν ἀνεκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἁλώνι διὰ τὸν ἁλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἁλώνι ; Ἀλόνει. ἢ ἠὲρ καὶ εἰνέ- μαθεν. ἢ τὴν αὐλήν τοῦ χωριοῦ καὶ εἰν. ἱμερίαν. ἄλλαν. τρώπον. κωριόμο. τοῦ μαρ- ωαυ. κὼν. δημητριακῶν... ..
- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἁλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλήν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; ... ἑκτός. ἢ. κύλις. κὼν. χωριοῦ...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρησις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Καθε.*

χωματινὴ οἰκογενίᾳ ἢ πρὸς διὰ τῶν ἀλώνων...

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Μετὰ τοῦ*

ἡλίου πλανητήμονος καὶ τριμήνου τοῦ Ἀυγούστου. Ἀλωνισμός μὲς βρωμείας διαρροῦς μίαν ὑγίαν.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Τὸ ἀλῶνι ἢ τοῦ κομμινοῦ*

καὶ χωματινοῦ καὶ κατεσκευάζετο ὑπὸ τοῦ

οἰκογενίᾳ ἢ βοηθία τοῦ φοροδωτῶν ἐκ τοῦ κομμινοῦ καὶ τοῦ κομμινοῦ.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλῶνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων). *Καθε. χρόνον. τὸ ἀλῶνι ἢ καθαρίζετο*

καὶ ἐφαλείφητο μὲ κομμινοῦ χώμα.

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Τὸ ἀλῶνι ἢ ἔφη*

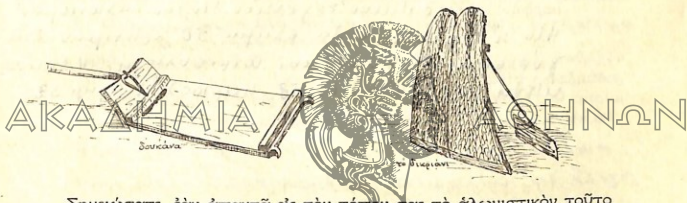
ὡς νὰ ἐτοιμασθῇ πρὸ τοῦ ἡλίου πλανητήμονος

χωρὶς νὰ ὑφάρχη ὠρεογενίᾳ. ἢ ἔφη ἢ ἔφη.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

[illegible]

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλwonισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-

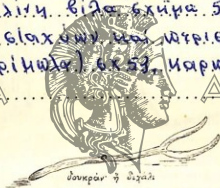

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐκ τῆς ποῦ τὸ ἐπιπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὅσπρια (κουκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων ; *Τῶν κρηίων. τῶν ἀντικέρω. ἀλωνιστικῶν μηχανῶν. δὲν ἐκφυρίζον. Διὰ τὸν ἑλωνισμὸν ἐσφρίων καὶ τῶν ποταμιῶν τῶν διημετριακῶν ἐκκεναιμοφοιοῦσαν. ὅλην... τῶν ποδιῶν καὶ τῶν δουλίων. εὐάρεστα... .*

8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Ὁ ἀλωνισμός ἀρχίζει πρὸ τοῦ ἀυγίου καὶ συνεχίζεται ἕως τοῦ εἰρῶντος ἡναι τοῦ ἡ. ὅ. καὶ τοῦ δύνειο τοῦ ἡλίου καὶ εἰς τὸ ἔσπερον διὰ τὸ μάγεμα καὶ λίκνισμα... Πρὸ τοῦ ἡ. καὶ τοῦ ἀυγίου ἐρχομένη καὶ γίνονται τὴν ἀυγίαν καὶ τὸ δύνειον καὶ αἱ γενηθῆναι ἡναι καὶ διατίθεσθαι διὰ τοῦ ἀλωνισμοῦ, πᾶντα, διότι τότε ἡ θερμότης βοηθᾷ εἰς τὴν τριβὴν καὶ κατὰ

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποσον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): βομβηλικὸν ἐρχαλῶν διὰ τοῦ ἀλωνισμοῦ ἡ. καὶ ξυλίνην βίλα σπῆμα 50. κρήνημον διὰ γύρισμα βλαχύνων καὶ ὑπερβολοῦ... ἡ ξυλίνην κίνα (ὑπὲρ ἡλίου) εκ 53, μαρμαλῶν σπῆμα 52...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΟΗΝΩΝ

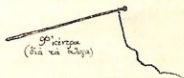
δοκράνι ἢ διχάλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλῶνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποσον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; Μὲ τοῦ βίλα εκ 50 καὶ πρὸ τοῦ βλαχύνων διὰ τὰς κολλοφύνας μεγάλας βλαχύνων.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπετε κατωτέρω εἰκόνα)... καὶ... διὰ ἄλογα τὸ καίματα εκ 54 μῆκος ξύλου 1,5 μ. διὰ τὸ βόδι καὶ βου-μεντρα εκ 55 μῆκος 2,5 μέτρα...

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. **Στρωῶεις. ἢ ἔνα. ἀλῶεις...**

Ἀλωνίζοιτο. καὶ ἡμέραν. μία. στρωῶεις...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

**Οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες συνεινιζοῦντο ἐν ἐκτῇ μα
κύνῃ καὶ καλεῖται μούστα εκ 56.**

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. ταρπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοράοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδιά ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. **Συνεινιζοῦντο**

**ἀλωνίζε. ὁ ἴδιος. ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικά του ζῶα.
καὶ μολὺ. ὡρασίω. ζῖτα. ἀλωνισταί. μετὰ ἄλογα.**

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

**Εἰς τὰ δημητριακὰ ἔχει. τὰ ἄεωρα. ἱκνεκροφοί.
ἡττα. ἢ ξυλὶ θάρανα. καὶ ὁ μόνον οὗς. ὡρεκρότερον
διὰ τὸν ἀεωροκροῖτον.**

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; **Ὁ μόνον**

**ναί. ἔλκε. ὁ κημ. 6.6. καὶ καλὰ. ὡρολίμνην. ἐν
ξύλῳ. δένδρι...**

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). *Κοπάνισμα χίνετα μόνον φασίαν, ρεβιθίων, φαβελίων καὶ ἄραβοείτων...*

Κοπάνι στρωγλάν

ξύλο κομμένον διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τὸ ἀκρόνυμ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Τὸ κοπάνισμα χίνετα ὑφ' ἐργαζομένων, ἀφ' ἐργαζομένων, ἀφ' ἐργαζομένων, ἀφ' ἐργαζομένων...*

καὶ ἄραβοείτων, καὶ οὐκ ἐδημητριακῶν...
Τὸ κοπάνισμα γίνεται εἰσάχως διὰ τὰ δισμακὰ.

- 21) Πῶς ἐποποθεοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Τὸ κοπάνισμα χίνετα ὑφ' ἐργαζομένων, ἀφ' ἐργαζομένων, ἀφ' ἐργαζομένων, ἀφ' ἐργαζομένων...*

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Αἰώ. καὶ κινῶ
καταστάσεως δι' ἐλάκτους. ἡμ. αἰμάλιως. ἔτι νά φερσινθ
ἐπὶ τοῖς ἱδάρους, δι' ἐλάκτους. ἔτι νά φερσινθ. ἡμ. κινερά. δέ-
ματια. διὰ καθέστε. τοῦ ἱδίου χυμοῦ. συνήθως : ...
Αχυροποιήσεις σταχύων. αἰμάλιως. δι' ἐλάνια. :

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; Τά. τραγουδῶν καὶ τὸν ἀλωνομένην καὶ τὸ κοπάνισμα εἶν. συνηθι-
ζουσι.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) Ἀλυσιστικὴ μηχανή
ἐκρημίσματος τοῦ ὑδάτος ἐκ τοῦ 1935

β'. Δίχνησμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Οἱ ἄλωνισμένοι. ἑτακν. ε. λειχονται. λειῶμα. νομ. ἑωρεῖται. γιτ. ἰον. μαρω. ὁρχον. εκ. 52, ὁλινω. ὠνάριον. εκ. 51. ἰν. κεί. φλα. εκ. 53. ὁλιν. ρίλα. εκ. 50.

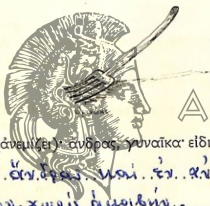

*Ο σχηματιζόμενος σωρός ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *Ἰ.ε. φημι. 141.*

[illegible]

- 2) Με ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο.. τὸ λίκνισμα γίνεται
ὑπὸ τῆς ἀρχαίας γ.ε. τοῦ μαρμαρολόγου. 6π. 53. καὶ κατὰ
τὸ τέλος γ.ε. τοῦ Σ.β.λιν.ο. ὡς μαρμαροῦ. 6π. 51.

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνελίξῃ)· ἀνδρὸς γυναικᾶ· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 Λιχνᾶ· ὁ· ἄνδρας· καὶ· ἐν· ἀνάγκῃ· βουχυνόμεν·
 ὁρῶσαί· ὡς· καὶ· ἀμοιβῇ·
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἁλώ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
 Τὰ· χονδρά· τεμάχια· τῶν· σταχύων· τὰ· ὅποια· παρα-
 μένου· μετὰ· τοῦ· καρποῦ· λίχοντα· κοτάνια· καὶ
 ἁλωσκειρίζονται· μετὰ· τοῦ· βουβώματος· κατὰ· τὴν· ἔρα·
 τοῦ· λιχνισμοῦ· τοῦ· κομίνισμα· τοῦ· ὠλέισμα·
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

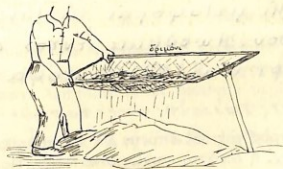
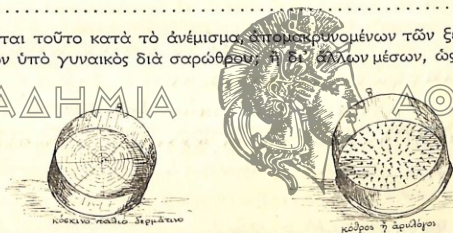
Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο. *Αἰνέερον. εἰλώνιονμα. δέν. ληνίστον. δίδε
 κ. πορόλις. ἦλο. κινερά. καὶ. οἱ. παρχωχοί. ψιμροφάρα
 χνωχόν. Τὰ. νοτεάκια. καὶ. αἱ. κηφαλαί. σταχύων.
 λεχρικεκοφονοῦτον. ὡν. τρυφή. φουλερεκων.*.....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ ληνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Με. 16
 χονερό. δερμόν. 4. εἰκμα. 58... καὶ. 14. γιλό. δερμόν. 59
 καὶ. 11. ὡλόν. 2*.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τους ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὑλίας. Ὑπογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) **Δι.φ.μ.ν.δ. 6x.58, 59..**

και ἰὸν ὠχρῶμεθα τοῦ μαρωῦ καὶ θ' ἀλέθρο.

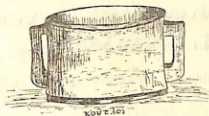
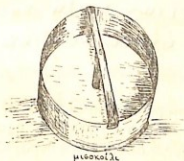
7) "Οταν έτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ῥοταρισμοὶ
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ποι. μαρτυρεῖται ἐν τῷ αὐτοῦ... διὰ τὴν γὰρ ἡλικίαν
ἐκείνην καὶ ἀσθενεῖαν τοῦ γεννητοῦ... Μερικὸν ἀποκομ-
ματὶς καὶ μεταφοράς χωρὶς ἄλλου διαδιδασκαλίου...

8) Ἄλλὰ ἔτι μα προτοῦ, νὰ μεταφερῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Δεῦ. ὠμάρχει. ἡεθιμον. και.α. . . .
και. ωρ. και. μελαφορας. και. και. αωοδημιν . . .
του. καρπου. ηωοδημιν. εντος. της. σιμίας. εκ.
62. αμωρι. και. εκ. 63. υοφα.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). **Καὶ ἰὸν ἄλωνα**
ἐμὸν παρῶριον εἰς ἀντιπρόσωπον τοῦ τούρου
χαιουμένου· ἡ μέντοι ἐκίνητο ἡ ἰὴν κούτρα
ἐκ. 60 καὶ ἰὸ. ἐλαφρόλι. ἐκ. 61^α 22 ὀμάδες.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) **τὰ παλαιάτιμο, ἀχρῶνλαμιά-**
τιμο καὶ ἰὸ. ἄλωνιάτιμο, ἐκ. 60 εἰς ἀντιπρόσωπον
τοῦ τούρου· ἡ μέντοι ἐκίνητο ἡ ἰὴν κούτρα
ἐκ. 60 καὶ ἰὸ. ἐλαφρόλι. ἐκ. 61^α 22 ὀμάδες.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνθηκὰς) **ἰ. ἐκ. 60 καὶ ἰὸ. ἐλαφρόλι. ἐκ. 61^α 22 ὀμάδες.**

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; παλαιότερον ἢ νῦν ἀλλήν
 ἐξ ἐκκλήσεως ὠραγίδος καὶ ἀρχότερον εἰς
 τὸν ἀκρωτήρα ὡς ἡοι ἰόωλαιο καὶ κύμα.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;....

Ἡ διαλογή βωόρου γίνεται κατὰ τὰ ἀλφί-
 νια καὶ τοῦ καλυτέρου αἵρου καὶ θανάτως
 διὰ σταχυῶν.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ἴσχυι.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖαν τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Πλεκτή γίνεται
 μετὰ τὴν ὥραν τοῦ θερισμοῦ καὶ ἀναρτᾶται
 ἐπὶ τῷ εἰκονοστάσι διὰ τὴν ἰσχὺν ὡς παραγωγὸς τοῦ
 βούθραν τοῦ θεοῦ καὶ οὐχὶ διὰ βωορὰς 6x43.
 Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμνηστικὴ εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.Χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Παραμονή. Φαίβλου γίνων.....

Παραμονή. Πρωτοκρονιας.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; Τὸ ἀναμ-
 νισμα. ὡς ὠρα. γίνεται μετὰ τὴν 12 μ. καὶ
 ἐπὶ τὴν ὠλαίαν τοῦ χωριοῦ καὶ ἀρχότερον
 κατὰ βουνομίας.....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.). Τῶν. Χρι-
στον γίνων. Κόλιντα καὶ. ἰὼ. Πρωτοκρενιάς. Ζούρβα σ. 65

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

οὐ. ἄρχηγός. ἰὼ. ὁμάδος. ἰὼ. καιδιῶν.

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; . τὰ. ξύλα. συλλέ-
χοντα. καὶ. εὐρακίως. μλέωλονται. ἔως. ἐμῆτους
ωρὺ. δὲν. ἔδιδον. ἰὼ. ἡγίεσαν.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
Πρό. γιῶν. ἑξομαδος. τὰ. καιδιὰ. ἰὼ. εὐνοικίας
μὲ. ἰὼ. ἄρχηγόν. των. χαρῖς. καὶ. Ζητοῦν
ξύλα-ξύλα. ἄως. ἰα. εὐαίτια, ἡ. μλέωλον. ἡ
αὐτὸ. το. θάκος.

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα. Εἰς. ἰὼ. ωρὰν. των.

Χριστοῦ γίνων. φῶναξαν. Κόλιντα-Μόλιντα
καὶ. τραχοῦ δούσαν. Χριστοῦ γινικίλια. τρα-
χούδια. Τὴν. Πρωτοκρενιά. φῶναξαν. Ζούρβα-
λῆξις. ἰὼ. ἔλους. καὶ. ἄρχη. νέου.

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Χορός. ἡδιδμός. δὲν. ὑψήκε. ὠλὴν. τῆ.

ἡδιδμώσως. ἰὼ. παρὰ. ἰὼ. καιδιῶν.

διὰ. φωνῶν. καὶ. ὠιδιμάλων.

Κάθε. αἰμογένεια. ἑωρῶε. νὰ. λάβη. ἡ. ἰὼ.
οἰκίαν. ἰὼ. φωτιά. δὲν. ὠρῶδον. καὶ. ζύτυχια.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

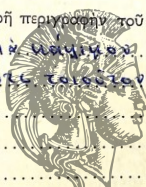
Κάψιμον. ὠρεχμαίων. ἢ ὁμοιωμάτων. δέν.
 ἔχινετο. ὠλάν. μερῶν. τροχῶν. ἢ. ῥυλίνων...
 , ερεχμαίων. διὰ. ἡν. ὠρεσόδου.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἰούδα.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Περιγραφή. διὰ. κάψιμον. ὁμοιωμάτων.....
 διὰ. καίνω. διότι. τοῦτο. ἔθιμον. διὰ.....
 ἔθιμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ